

SLOVENEK

»SLOVENEK« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej... K 84.—
za pol leta " " " " 42.—
za četrt leta " " " " 21.—
za en mesec " " " " 7.—
za inozemstvo celoletno K 95.—
Sobotna izdaja: —
za celo leto " " " " K 15.—
za inozemstvo " " " " 20.—

Inserati: —
Enostolpna petlitrsta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prestor)
za enkrat " " " " po K 1-20
uradni razglas " " " " po K 1-80
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši tisk 59/9 mm K 4.—
Poslano: —
Enostolpna petlitrsta K 3.—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 630 za naročnino in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 23.511, bosn.-her. 7563.

O podpisu miru.

Mir, ki ga hoče naložiti Pariz Slovence, bo spadal med najhujše poraze, ki jih je doživelo naše ljudstvo v svoji zgodovini. Izgubili bomo skoraj polovico našega prebivalstva, in sicer najbolj žilave, najbolj podjetne, najbolj iniciativne ljudi našega plemena. Izgubili bomo ljudi, od katerih smo upali, da bodo po svoji organizatorni nadarjenosti v prvi vrsti poklicani, preurediti naše državno in gospodarsko življenje. Da bo mir tak, o tem danes ni več dvoma. Saj je francoski zunanji minister Pichon izjavil našim delegatom, da so se ti ententnim državnikom hudo zamerili, ker so zahtevali Goriško zase. Usoda primorskih Slovencev bi morala tedaj stati po mnenju sporazuma izven vsake diskusije in je nedostojno od nas, da sploh omenjamo v Parizu to prebivalstvo.

Nastane tedaj vprašanje ali naj mi s svojim podpisom priznamo in potrdimo to sramotenje našega ljudstva, ali naj mi s svojim podpisom priznamo za pravico to, kar je v resnici predrzno kapitalistično nasilje. Načelna, strogo dosledna, na samoodločbi narodov sloneča politika, bi morala podpis odkloniti.

To bi bil čin poguma, bilo bi sijajno in heroično zadržanje malega naroda, ki s svojo pravico stoji in pade. Dokazali bi, da se damo raje uničiti, kot da bi pravno priznali dokument, ki je za nas, za vse male narode, za ves demokratični svet poguben in ponižujoč. Naš moralni čut in naše naziranje o novi ureditvi evropskega političnega življenja se odločno upirata podpisu. Za opozicijsko stranko, to se pravi za stranko, ki s svojimi sklepi in odločitvami poteka političnih dogodkov ne more spremeniti, je stališče v tem vprašanju ugodno. Izjavi se kratkomočno proti podpisu. S tem napravi dober vtis, stoji pred svetom kot poštenjak, a ne vzame nase nikake odgovornosti. Njena izjava nima namreč v sebi moči, da bi povzročila kake praktične posledice.

Če bi nasprotno naša stranka odklonila podpis, bi imelo to, poleg svoje moralne tudi svojo skrajno realno stran. Zolger bi zapustil Pariz, Trumbić bi se mu pridružil in ostala bi na mirovni konferenci Pasič in Vesnić. Pred svetom bi stala naša zunanja politika v znamenju plemenskega boja med Slovenci, Hrvati in Srbi. Mogoče, da bi se sklenil mir tudi brez zastopnikov Slovencev in Hrvatov in bi podpisal Pasič dokument v imenu države SHS. Mogoče je pa tudi, da bi se postavila antanta pod vplivom Italije na stališče, da velja mir le za Srbijo in bi bila s tem zanikana in pre-

klicana naša edinstvenost. Naše in hrvaško ozemlje bi postalo del Avstro-Ogrske, to se pravi ozemlje, ki ga sporazum ne jemlje več pod svojo zaščito. Za Italijo, Nemško Avstrijo in Ogrsko bi padli vsi obziri in čez noč bi bili obdani s sovražnimi vpadi.

Mogoče bi tudi bilo, da se Pasič pridruži Zolgerju in Trumbiću in tako bi bila cela naša država v vojnem stanju s sosedi. Ker bi ne pripoznali veljavnosti mirovne konference, bi nam odtegnili ententa vsako denarno pomoč, odrezala vse dovze živil, surovin, izjavila, da naj se s sosedi sami poravnajo. Morali bi sami skleniti mir z Italijo, Avstrijo, Ogrsko, Romunijo in Bolgarijo in proti petim državam bi se morali eventuelno bojevati. Spričo naših notranjih razmer, naše gospodarske ošibljenosti in izmučenosti bi naš položaj bil obupen. Italija bi zasedla Kranjsko, dele Hrvaške in ostalo Dalmacijo, Nemška Avstrija bi se ji pridružila in vpadla skozi Koroško in Štajersko, Romunija bi zasedla Banat in Ogrska bi vsaj miru ne hotela skleniti z nami. Nastala bi zmešnjava brez primere.

Potek političnih dogodkov v Evropi nas z druge strani prepričuje, da pariška mirovna pogodba ne bo imela dolgega življenja. Neprestane stavke v Italiji in Franciji, upornost Nemčije, Ogrske in Nemške Avstrije, odsotnost in sovražnost Rusije, to se pravi polovice Evrope in skoro celega Orienta, vse to nas utrjuje v nazoru, da pariški sklepi ne morejo obveljati dolgo. Polovica sveta se bo valila še nadalje v kaos, se mesarila v težkih socialnih bojih. Le genijalna demokratična politika miru bi zamogla ustanoviti ravnotežje in mir med narodi. Ker te v Parizu ni, bomo morali, kakor kaže, kljub podpisu skleniti pozneje še enkrat mir z Italijo, Nemško Avstrijo, Ogrsko, Romunijo in Bolgarijo.

Če nas tedaj podpis ni v stanu oprostiti te težke in nove ureditve, bi se zdelo komu lepše in pametneje, da podpis, ki nam kočno nič ne koristi, že zdaj odklonimo. Ravnavali bi vsaj dosledno in možato in ostali zvesti samim sebi.

Če pa vemo, da pariški mir ne bo trajal dolgo in bodo v Italiji in Franciji nastali koreniti politični prevrti potem vemo tudi, da razkovanje in usuznjevanje našega naroda ne more biti trajno. Če odklonimo podpis, privolimo v zasedbo Slovenije in Hrvaške po Italijanih, če podpisemo, smo pred to nesrečo zavarovani, lahko organiziramo svoje sile in mirno čakamo na prevrat v Italiji, ki bi pomagal naše popolno ujedinjenje. Če bi ne podpisali, bi se s tem udrditev naših socialnih sil onemogočili in

bi se odrekli vsaki pripravi za bodoče odločilno dejanje, ki naj nas za vselej združi. S tega stališča bi bil podpis v interesu Primorske same potreben. Ne podpisati bi pomenjalo tedaj otežkočiti ujedinjenje. Ta izvajanja naj dokažejo, da je problem podpisa zelo zapleten in težak. Za končno odločitev je treba mnogo vesti, mnogo resnobe in premišljanja.

E. B.

O mejah na Koroškem.

»Tems« od 14. t. m. prinaša sledeče besedilo premirja za Koroško, sklenjenega dne 6. t. m. ob 4. uri popoldne po informacijah naše delegacije v Parizu:

»Nemške čete in oblasti bodo v 24 urah po podpisu te pogodbe zapustile ozemlje do demarkacijske črte »A«, nakar bodo to ozemlje takoj zasedle jugoslovanske čete in upravo prevzele jugoslovanske upravne oblasti.

Ta črta (»A«) je potegnjena sledeče: Od Štajerske do Ojstrice, potem severno od Sv. Pavla do Speikogla, do vrha Sv. Magdalene, Ulrichsberg, Poreč, preko Vrbskega jezera, potem ob robu jezera do Vrbe, od tu preko Drave do vrha Kepe.

Med črto »A« in drugo demarkacijsko črto »B«, ki je nekaj kilometrov bolj severno, se vpostavi nevtralna cona. V tej coni ne smejo biti nemško-avstrijske ali koroške čete, ampak samo nemško-avstrijska žandarmerija in policija, katere število ne sme prekoračiti trojnega števila iz mirnega časa.

Nemška Avstrija bo plačala vso škodo, ki je nastala vsled pomorov, požigov in drugih zločinov javnega prava proti življenju in imetju prebivalstva, predvsem tudi kar se tiče prometnih sredstev, ki so bila poškodovana ali uničena vsled vojnih operacij. Vsoto odškodnine bo odločila jugoslovanska komisija z izvedenci.

V slučaju, da Nemška Avstrija protestira proti odločitvi omenjene komisije, bo jugoslovanska vlada prepustila odločitev o sporni točki eni zavezniški državi, ki določi v to svrhu svoje častnike ali posebne odposlance.

Odškodnina se na zahtevo pogodbo sklepajoče stranke plača v blagu ali v frankih, po preteku enega meseca po objavi določitve nemško-avstrijski vladi.

Vojni ujetniki ter interniranci jugoslovanski in nemško-avstrijski se bodo pet dni po končanih sovražnostih izmenjali v Špilju.

Sovražnosti in nadaljni pohod se ustavijo takoj po podpisu pogodbe premirja, 6. junija 1919 ob 9. uri zvečer. Ju-

goslovanske čete, ki so mogoče prekoračile demarkacijsko črto »A«, bodo takoj odpoklicane.

Pogodba se ratificira po preteku 20 dni, vendar stopi takoj vse v veljavo, kar določa.

Razlike, ki bi mogle nastati v tolmačenju pogodbe, bo reševala mešana komisija. Ta komisija bo obstojala iz dveh članov — vsaka stranka imenuje enega — in predsednika, ki pripada eni zavezniških velesil. Volita ga člana komisije. V slučaju, da se ta dva ne moreta zediniti, bo odločevalo srečanje med kandidatom, katere bosta člana komisije določila.

Narodno predstavništvo.

LDU. Beograd, 17. junija. Včerašnjio sejo narodnega predstavništva otvori predsednik dr. Draža Pavlovič ob 16.50. — Posl. Ilija Ilić (radikalec) stavi na ministru vojne in mornarice vprašanje radi pospešenja rešitve vprašanja invalidskih podpor. Minister Hadžić odgovarja, da bo to vprašanje skoro rešeno.

Posl. Kerubin Šegvič (narodni klub) stavi na istega ministra vprašanje na podlagi novice v zagrebškem »Hrvatu«, zakaj je pustil vojaški poveljnik v Vukovaru odstraniti iz županijskega poslopja vse portrete velikih županov in to od svobojenja izpod Turkov do danes. Minister Hadžić odgovarja, da bo odredil v tej zadevi najstrožjo preiskavo.

Posl. A. Kristan (soc.) vpraša predsednika skupščine, kdaj pridejo na dnevni red razni zakonski predlogi, ki se nahajajo v odsekih. Predlaga, naj se imenujejo oni poslanci, ki ne prihajajo k sejam in pridejo v narodno predstavništvo samo po dnevniku. — Predsednik odgovarja, da bo storil vse, da se pospeši delo v skupščini in da odseki, ki niso dovršili svoje posle, predložijo čimprej zakonske načrte. Zakonski načrt o poslovnem redu je v tisku, pa bo v najkrajšem času predložen narodnemu predstavništvu. Finančni odsek čaka na finančnega ministra, da predloži poročilo o zakonskem predlogu na vojne dobičke.

Za tem se preide na dnevni red. Zakonska predloga o državljanstvu se sprejme v splošnosti s 148 glasovi. Preide se v podrobno debato o tej zakonski predlogi. Prvi člen predloge se sprejme brez izprememb. Glede na drugi člen, ki se v predlogi glasi: »Državljanstvo pripada onim, ki so bili do danes, ko stopa ta za-

LISTEK.

Spomin na vojsko v belgrajski okolici.

Belgrajčan očitno ne ljubi izprehodov. Bil sem par nedelj zaporedoma v belgrajski okolici, enkrat v tej, drugič v drugi smeri, a nisem srečal včasih niti enega izletnika. Belgrajčan gre proti večeru na Kalimegdan, napravi pravcati korzo po Kralja Milana ulici, Terazijah in Knez Mihajlovi ulici, da vse mrgoli šetajočega se občinstva in se živo spominja podobnih prizorov iz Trsta; pelje se tudi čez Donavo v Zemun; toda že v romantičnem Topčideru najde med izletniki skoro več priseljencev nego domačinov.

Sicer smo pa v Belgradu sedaj skoro sami »priseljenci«; če odšteješ ono razmeroma nizko število, ki je bilo tudi med vojno v Belgradu, obstoji belgrajsko prebivalstvo iz bivših vojakov, ki so bili na Francoskem, na Krfu, na solunski fronti ali pa v ujetništvu in internirani. Zato tudi razmeroma težko dobiš kakega Mentorja, ki bi ti razkazoval bojišča in grobe vojakov. Najbolje je, če se prepustiš sreči in jo udariš kamorsibodi; kajti zanimivosti najdeš povsod, uprav so sledi vojne že marsikje močno zabrisane in o nebroju grobov ne priča ne križ, ne kamen, niti gomila ne.

Najhujše so trpeli kraji neposredno ob Savi. Na topčiderskem griču je ni hiše brez manjših ali hujših poškodb, tovarne in nekatera poslopja ob Savi so pa porušena do tal. Jame, ki so jih izkopale granate, so deloma še nezasute, ako niso padle baš na cesto ali njivo. Srečal sem starca, ki je pasel koze po bujni travi in grmovju ob potih po topčiderskem griču. Rekel je, da so prve granate padle v Topčider takoj zjutraj po vojni napovedi in da je ljudstvo zbežalo v veliki paniki, a se kmalu povrnilo, ker so vse krogle padle v neposredni bližini Savinega obrežja. Prva krogla, ki je bila sploh izstreljena, je zadela vilo nekakega kapetana. Huje pa je bilo v oktobru l. 1915, ko so prišli Nemci. V Topčideru so ostali samo trije možje — on je bil med njimi — bili več dni neprestano v kleti, dočim so padale krogle nagosto po cellem griču. Tri dni so trajali poulični boji v Belgradu.

Če greš še nekoliko dalje ob Savi navzgor, prideš do višine, ki jo loči od topčiderskega griča samo ozka dolinica; tu so prekoračili Nemci Savo dne 7. in 8. oktobra 1915. Izvedel sem to čisto slučajno. Samotna pot me je pripeljala skozi grmovje, po katerem se je paslo vse polno goveje živine, v hrastov gozdič. Dobro ohranjeni strelski jarki in gomile po gozdu so pričale, da so se tu vršili boji. Zlasti je bilo zanimivo opazovati, kako so vojaki izrabljali drevje za kritje; vojak se je zakopal narašje tik pod hrastom, ki ga je

močno ščitil. Ob robu gozda je velik z žico ograjen prostor. Dva velika mramornata spomenika ti povesta, da je tu pokopanih nemških vojakov, ki so padli tu v oktobru 1915. En spomenik je postavil »seinen treuen Kameraden das dankbare 22. Reserve-Corps 1915«, drugega pa »das preuss. Reserve-Inf.-Reg. 208 seinen gefallenen Helden«. Vsak vojak spi v posebnem grobu, porastlem z bršlanom; v lepših vrstah se vrsti nad 600 preprostih, a ličnih grobnih spomenikov iz umetnega kamena z vklesanimi imeni »mušketirjev«, ki počivajo v gomili. Ločeno od teh »mušketirjev« in njihovih častnikov počiva 36 srbskih vojakov, od teh jih je 18 pokopanih v skupnem grobu z napisom »18 unbekannte serbische Krieger«, 18 pa v posebnih grobih z napisom v nemškem jeziku. Tako spavajo sovražniki prijateljsko v lepem hrastovem gozdiču. Velika mramornata klop ob robu gozda te vabi, da si odpočiješ in uživaš prekrasen razgled na Savo, Donavo, Zemun, Belgrad, Trusko goro in plodoviti Srem. Hrib se dviga namreč precej strmo nad Savo. Pred teboj raste po nekdanjem bojišču visoka rž in oves, v katerem pričajo ogromne kotanje, da se ni bilo mogoče izravnati vseh sledov bitke. Nobena večja pot ne vodi na to pokopališče; idilična samota te vabi, da se prepustiš svojim mislim. Lep spomenik so postavili Nemci svojim vojakom!

Približno enako število spomenikov — za navadne vojaške lesenih, za častnike

kamenitih — dobiš v posebnem oddelku novega belgrajskega pokopališča, ki je kot »Militärfriedhof« ločen od ostalih grobov po leseni ograji. Grobni napisi ti pričajo, da počivajo tu zastopniki vseh narodnosti v nekdanji Avstriji; zlasti mnogo je mažarskih imen. Tudi srbski vojaki so pokopani in imajo spomenike — po večini brez označbe imena — iz umetnega kamna. Iz tega, da so grobni napisi v latinici sklepas, da jih je postavila avstrijska uprava, čeprav so vojaki, kolikor je razvidno iz napisov, padli že v marcu 1915. Avstrijska uprava je dala vzditi prav lično kapelico z napisi v nemškem, mažarskem in srbskem jeziku (v latinici). So pa tudi ogromni grobovi, v katerih je pokopana množica brez označbe imena in števila mrtvecev.

Po vojaških grobeh v Belgradu ne raste bršlan, ampak so vsi rdeči od maki. Tudi Topčider žari rdeče od nebrojnih cvetov maki, ki je ena najbolj značilnih rastlin belgrajske okolice. Ti rdeči cveti, raztreseni po travnikih, njivah, grmovju in vrtovih, ti bode občutek, da je vse oškropjeno s krvjo... Za tisoče grobov komaj še ve ta ali oni; ostanki trikratno decimiranega naroda hitijo preko njih v novih skrbah in gradijo nove domove kakor mravlje novo mravljišče, ki jim je požar uničil velik del doma in tovariša. Iz tal poginjenih s trupli, pa raste novo življenje. Je že tudi zadnji čas...

J. D.

kon v življenje, državljani kraljevine Srbije in Črne gore, nadalje onim, ki so bili pripadniki Bosne in Hercegovine ali ki so bili člani (pristojni) v kako občino bivše avstro-ogrške monarhije, ter so pripadli v oblast kraljevstva, predlaga posl. dr. Ladislav Polić (demokrat) popravek, po katerem naj bi se drugi člen glasil: »Državljanstvo pripada onim, ki so bili državljani kraljevine Srbije ali Črne gore, kraljevine Dalmacije, Hrvatske in Slavonije, pripadniki Bosne in Hercegovine ali pristojni v občine, ki so bile ob prevratu odtrgane od avstro-ogrške monarhije.«

Povodom tega popravka predlaga poslanec dr. Matko Laginja (narodni klub), naj se drugi člen predloge vrne odseku v ponoven pretes, da se presodi, v koliko se more popravek sprejeti. — Minister dr. Kramer in posl. dr. Zarko Miladinović izjavita, da nimata ničesar proti predlogu dr. Laginje, ki je bil nato sprejet. — Zatem zaključni predsednik sejo ob 19.10 ter odredi prihodnjo na sredo ob 16.

Mirovni posvet.

LDU Lyon, 16. junija. (Brezlično.) Grof Brockdorff-Rantzau je odpotoval danes ob 22. uri v Weimar. Spremlja ga 70 članov nemške delegacije, oziroma svetnikov, tajnikov in drugega osebja. V Versailles ostane torej kvečjemu še 100 oseb, ki spadajo k nemški delegaciji. Podpolkovnik Bourgeois spremlja Nemce do Kölna in se bo vrnil z njimi vred v Versailles, ko bo potekel rok za odgovor.

LDU Lyon, 16. junija. (Brezlično.) V ponedeljek ob petnajstih sta imeli sejo komisija za finančne probleme in komisija za obnovo. Seja obeh komisij je bila skupna. V torek se bo sestal svet desetorice v ministrstvu za zunanje stvari: Razpravljalo se bo o turških zadevah.

LDU Lyon, 16. junija. (Brezlično.) V ponedeljek zjutraj je dospela v St. Germain avstrijska delegacija, sestojeca iz 13 članov, ki se je pripeljala iz Dunaja. Člani te delegacije so: oddelni načelnik Müller-Martini, finančni izvedenci Papp, Berliner, Werner, Krassing in Hammerschla ter več ministerialnih svetnikov in tajnikov.

Država SHS.

Temešvar za Jugoslavijo.

LDU Beograd, 16. junija. Iz Temešvara javljajo, da pride v kratkem v Beograd delegacija najodličnejših temešvarskih Nemcev in Mažarov. Iz Beograda odpotuje v Pariz, da prosi mirovno konferenco, naj Temešvar ostane v našem kraljestvu.

Poveljnik mornarice.

LDU Beograd, 16. junija. Poveljstvo plovbe je bilo poverjeno admiralu Brici, ki je v imenu ministra za vojno in mornarico prevzel vse brode in ves plovni park, ki je bil stavljen na razpolago ministru za promet.

Razna poročila.

LDU. Lyon, 17. junija. (Brezlično.) Iz Bruslja poročajo: Francoska trgovska in obrtniška zbornica v Bruslju je imela pod predsedstvom francoskega poslanika Margeriea svojo prvo splošno skupščino po vojni. Margerie je v svojem odgovoru razpravljal o raznih gospodarskih vprašanjih ter končno izrazil nado, da bo znala Francija zasesti v Belgiji ono mesto v gospodarskem življenju, katero je po izključitvi Nemčije ostalo prazno.

LDU. Pariz, 17. junija. (Brezlično.) Kakor javlja zadnje estonsko uradno poročilo o položaju, se je v odseku Gačina posadka forta Krasnaja Gorka uprla boljševikom. Fort so nato dne 13. t. m. zavzeli ingermanlandski prostovoljci.

LDU. Ženeva, 17. junija. (Brezlično.) Bivši württemberski kralj je s spremstvom, ki šteje 9 oseb, prišel v Švico in se naselil v bližini Romanshorna.

LDU. Atlantic City, 17. junija. (Brezlično.) Kongres ameriško delovne zveze je soglasno sprejel predlog, da se pripuste tudi drugopolni delavci, katerih je v Zedinjenih državah 2 milijona, k mednarodni zvezi kot enakopravni člani. Sklenili so tudi, omogočiti s posebnim statutom drugopolnim delavcem, da se organizirajo sami zase, kakor hitro bi se hotelo delati kakršnokoli razliko med njimi in med belimi delavci. Večina govornikov je poveljevala sprejetje tega predloga kot enega najvažnejših napredkov, odkar obstoji delovna zveza. Predsednik Gompers je izjavil, da na ta način izgine vsaka razlika med plemeni Amerike in da pomeni ta velikodušni čin kongresa enega najlepših uspehov, kar so jih dosegla do sedaj drugobarna plemena za svojo enakopravnost.

Politične novice.

+ Šmartno pod šmarno goro. Dne 15. junija se je ustanovila v Šmartnu pod Šmarno goro podružnica Kmečke Zveze za

celo občino in vas Rašica. Na shodu je govoril g. prof. Sušnik kaj spretno. Enoglasno se je potem izvolil odbor 10 mladih mož. Kmetije le skup po zgledu organiziranih delavcev!

+ **Slovenija protestira.** Ljubljanski dopisni urad poroča 17. t. m.: Deželna vlada za Slovenijo je prejela nadaljne izjave, ki protestirajo proti krivičnemu in nasilnemu razkosanju jugoslovanskega ozemlja in ki so jih poslali: Učiteljsko krškega okraja, podružnica Slov. kmetijskih družb v Pesnici pri Mariboru, primorski begunci v Kočevju, prekmurski begunci v Veržetu, krajevni odbor JDS v Gorenji vasi, krajevni odbor JDS v Dolu pri Ljubljani, krajevna organizacija SKZ za Kapelo, (Radinci), Bralno društvo za Kapelo, krajevni odbor JDS v Moravčah, županstvo Ribnika, županstvo Ljubnice, županstvo Smlednik, krajevni odbor JDS Dvor pri Žužemberku, Kat. slov. izobr. društvo »Tabor« v Loškem potoku, Izobraževalno društvo v Škofji Loki, Orel v Škofji Loki, občina Cerklje, Kmetiska zveza v Cerkljah, Krajevni odbor JDS v Radincih pri Radgoni, županstvo Prevalje.

+ **Jugoslovani ogrožajo resno procvit Trsta.** Dočim smo Slovenci v nevarnosti, da nas obrežejo na vseh koncih in krajih ter onemogočijo naš narodni obstoj, se sliši kot bogoskrunstvo laško čevkanje, da skušamo zadušiti tržaško luko. Tako n. pr. govoriči »L' Idea Nazionale« 8. junija: Jugoslovani imajo že itak nadzorstvo nad progami, ki se stekajo v Reki. Zda bi pa Wilson, oziroma House ali Tardieu radi odtegnili Italiji progo Ljubljana—Reka, hoteč jo na vsak način priključiti nameravani državi-zamaški, ter tako Trst odrezati od širokega, prevažnega zaledja. Sinek proti Celovcu pomenja novo opasnost za Trst. Jugoslovani so sicer izgubili dragocen čas, da bi postavili svet pred ta dovršeni čin. V preteklem januarju so zasedli slovenski dobrovoljci južno Štajersko in Koroško, ker pa so se Srbi držali za kulisami, je fronta omahovala. Danes pa so Jugoslovani v Celovcu. Resen opomin za Italijane, da branijo celovško železniško križišče, progo Trst—Dunaj in Trbiž—Dunaj, zvezo Benečija—osrednja in iztočna Evropa. Treba rešiti tržaški pristan, da se ne zaduši. Tudi Čehoslovaška, Poljska, Avstrija, Ogrska ga naj čuvajo. Imamo sicer — pravi list — sijajnega častnika generala Segreja tam, da štiti naše koristi. A to ni dovolj. Upravičeno pričakujemo hitre diplomatske akcije med našo delegacijo ter češko in poljsko v Parizu. Ne navajamo moralnih razlogov proti jugoslovanskemu načrtu, saj v svetovni realistični politiki taka razglabljanja ne štejejo nič.

Ko je izustil gorostasno neresnico, da sta Koroška in Štajerska čisto nemški, se pisec — Corrado Polli — prička s »Chicago Tribune«, ki pametno zastopa jugoslovansko stališče, in ji oponaša ameriško »business are business«. Nato okrca »Tempsov« predlog o dveh celovških pasovih, češ »ne strinjamo se s predlagano samoupravo dravske kotline med Beljakom in Spodnjim Dravogradom: ta avtonomija nima zgodovinske, narodnostne, zemljepisne upravičenosti.« (Tudi Jugoslovani jo odklanjamo, ker imamo vse možne razloge, da bodi sporna Koroška naša!)

Končno razpravlja članek, da ima Jugoslavija okoli 400.000 vojakov na laški meji in sklepa: Ali bo konferenca prisilila Italijo, da pred demobilizacijo reši s silo skrbljiv vojaški položaj na svoji severo-vzhodni granici? P. P.

+ **Črnogorska vlada dementira.** »Temps« prinaša sledečo izjavo črnogorske vlade: Črnogorska vlada odločno dementira vesti, da bi bile gotove zavezniške države priznale aneksijo Črne gore s strani Srbije. Črna gora, svobodna in neodvisna država bo vpostavljena po svojem pravu in obveznostih zaveznikov. Kot ustavna monarhija in suverena država bo sama odločevala o svoji ustavi in mednarodnih odnosih.

+ **Italijanska podpora Madžarom.** »Journal des Débats« piše: Ententa je izjavila, da noče vzdrževati nobenih stikov s komunistično mažarsko vlado, a vendar se križajo med Rimom in Budimpešto neprestano italijanske misije. Ententa je razglasila, da ostane blokada proti Mažarski nadalje v veljavi; vključ temu pošilja Italija živila in druge potrebščine komunistični vladi. Nekatere ententne države se vojskujejo proti mažarski, toda mažarska rdeča armada je preskrbljena z italijanskim orožjem in strelivom. Vprašujemo se vedno, kdo je prijatelj in kdo sovražnik?

+ **Razorožitev Bolgarije.** Na povelje generala Franchet d'Espereya so prepeklili vse bolgarsko topništvo, ki se je nahajalo v Sofiji, v Carigrad ter znižali številno vojaštva posameznih polkov, da preprečijo vsako kršitev premirja s strani Bolgarov.

+ **Mirovna pogodba na prodaj v Londonu.** »Temps« poroča po socialističnemu listu »Daily Herald«, da je popolno besedilo mirovne pogodbe, ki je bila 7. maja izročena nemški delegaciji v Londonu na prodaj po dva šilinga izvod.

Dnevne novice.

— **Podeljene so župnije:** Mekinje Viktorju Čadež, kaplanu v Trziču; Železniki Ivanu Noč, kaplanu v Šmarju; Kor. Bela Mateju Zbontar, župniku pri Sv. Križu nad Jesenicami; Cerklje pri Krškem Jakobu Žust, župniku pri Sv. Duhu pri Krškem. Razpisani sta župniji: Sv. Duh pri Krškem in Sv. Križ nad Jesenicami.

— **Jugoslov. kat. akad. društvo »Krek«** v Pragi nujno potrebuje knjige: Dr. Ušeničnik: Sociologija. Ker je po knjigarnah knjiga pošla, udano prosimo, ako bi nam mogel kdo iz prijaznosti pokloniti en izvod. Naslov: Jugosl. akad. društvo »Krek« Praga, Vršilska ul. 1.

— **Nerednosti pri klasifikaciji konj.** Z Gorenjskega so sporočili tajništvo Jugoslovanski kmetijski zvezi: Neki posestnik je imel konja, ki ga je dobil od oblasti ob razsulu Avstrije. Ker je imel samo tega in ker ima povest malega posestva tudi obrt izvoščeka, mu je konj neobhodno potreben. Negoval ga je v svesti, da mu konj ostane. Ko je bila klasifikacija mu je bil vzet kljub vsem prošnjam. Ker ne more biti brez konja, je prosil, da mu dajo drugega. Narednik, ki je bil skoraj izključno merodajen, je zahteval od njega za posredovanje 100 K in to javno. Dali so mu konja, katerega so vzeli neki posestniki in ji plačali 800 K. Posestnik je moral plačati za tistega konja 1200 K in še 20 K za kolek. Ko je hotel naredniku zahtevano vsoto 100 K skrivaj izročiti, mu ta reče: »Nič ne skrivajte, ko bi jaz ne govoril, Vi sploh ne bi dobili konja.« — Imena in podrobnosti so na razpolago v tajništvu Jugoslovanske kmetijske zveze, ki je že opozorila oblast na ta zopetni slučaj nerednosti.

— **Celje.** Na praznik presv. Rešnjega Telesa, dne 19. junija ob 3. uri popoldne je v telovadnici dekliške meščanske šole (nasproti Zvezni tiskarni) ustanovni občni zbor ženskega telovadnega odseka »Orel« za Celje in okolico. Povabljeni so posebno meščanke in one, ki morajo ves dan delati v zakajenih tovarnah.

— **Subskripcija 4% državnih bonov.** Pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah je podpisalo 1735 strank skupno K 19,842.000 4% državnih bonov.

— **Za koroške begunce so darovali:** Minka Ogorelec 50 K; na svatbi Supanič-Lorberg, Sv. Peter pri Mariboru, 105 K; glavar Trstenjak 20 K; Mici Ogorevc 50 K; Ivan Šepic 20 K; Ferenc 5 K; dr. Rudolf 40 K; Porazil 20 K; M. Schell 10 K; knežinji Wind. Grätz 40 K; župnik Hrastelj 40 K; naduč. Rupnik 20 K; dekliška šola Konjice 200 K; deška šola, Konjice, 65 K 34 v.; učiteljsko dekliške šole, Konjice, 25 K; kaplan Mirt 8 K; poštni uradniki, Konjice, 20 K; Brus 10 K; Fran Zori 20 K; dr. Kunst, Celje, 100 K; okr. sod. Metlika iz por. 30 K 12 vin.; pevsko društvo »Vraska vila« 600 K; notarijat Metlika iz por. 100 K; priveditev Slovenk Ljutomera in okolice 5365 K 56 vin.; obrt. pom. društvo, Ljubljana, 100 K; L. Boncelj 15 K; na svatbi Rojnik, Slov. Gradec, 140 K; Ignac Malej, Celje, zbirka 227 K 30 vin.; ravnateljstvo drž. gimn., Celje, 430 K; Janko Pahornik, Vuhred, 100 K; prošt Jurkovič, Ptuj, 100 K; gostija Vreča-Šala, Orehovci, 100 K; V. razr. II. mest. deške šole 32 K; Kurent z ženo 40 K; Jan. Vidovic 20 K; zbirka okraj. glav. Maribor 1002 K; Celjsko pevsko društvo 1200 K; šolska mladina Zalog 106 K; Fr. Stupica, 100 K; pri pregledni komisiji za konje g. kap. V. Bernarda praproščak Ciril Zupan nabral 4725 K; zbirka osrednje zavar. odd. zak. voj. vdov in sirot, Maribor, 5813 K; učenci na Brdu pri Lukovici 52 K 16 vin.; dr. Lončar 20 K; misijonar Zdravc 20 K; O. Dolenc 20 K; F. Golob 20 K; L. Schwentner 50 K; Lenassi in Gerkman 50 K; Grobelnik 100 K; Bernartović 20 K; R. Kolman 50 K; Iglič s. Uran 20 K; F. Bratovž 10 K; N. N. 50 K; Schmitt & Co. 26 K; Kanc 20 K; F. Krapež 25 K; N. N. 20 K; Anton Boc 20 K; Cvančara drogerija 20 K; Čuden in Sin 10 K; Knez 50 K; Gričar in Mejač 20 K; J. Stor 10 K; A. K. 10 K; I. R. 20 K; B. Piccoli 20 K; Barenč 100 K; A. Agnola 20 K; A. Jenko 50 K; I. Gorec 50 K; K. Penk 50 K; F. Kos 50 K; Schneider in Verovšek 50 K; I. Zalaznik 20 K; A. & E. Skaberne 50 K; Kmet & Co. 25 K; F. Žan 30 K; Dragotin Hribar 100 K; I. Sušnik 50 K; M. Černe 10 K; N. N. 10 K; Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice 558 K; Horvat 7 K; smleški župljani 550 K 52 vin.; Ign. Oberstar, Zdihovo, 29 K; skupaj 23.726 K 70 v. Velikodušnim darovalcem se najtopleje zahvaljuje »Odbor koroških beguncev«, Poljskanska cesta 4.

— **Begunec s Primorskega,** več vseh gospodarskih in kmetijskih poslov z večletno prakso, išče službo kot oskrbnik kakšnega večjega posestva ali kot kletar pri kaki vinski trgovini. Ponudbe naj se pošiljajo na posredovalni urad za begunce v Ljubljani.

— **»Državna posredovalnica za delo«** Podružnica za Ljubljano in okolico. V preteklem tednu od 8. junija do 15. junija

1919 je iskalo dela 190 moških in 63 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 149 moških in 80 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 144. Pri vseh podružnicah »Državne posredovalnice za delo« je od 1. januarja 1919 do 15. junija 1919 iskalo delo 8114 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 7375 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 1998. Delo iščejo: pisarniške moči (335), trgovski sotrudniki in sotrudnice (201), služkinje (134), stroj. ključavničarji, strojniki in kurjači (100), uradne in trg. sluge (125), hišniki, pazniki, mesarji, peki, mlinari, natakariji, natakarije), točilci, tov. in poljski delavci in delavke, železostrojarji, kovači, mehaniki, elektrotehniki, ekonomski, oskrbniki, dninarice, dimnikarji, zidarji, mizarji, plekarji, sobni slikarji, krojači, šivilje itd. V delo se sprejmejo: rudarji (900), služkinje in kuharice (120), težaki, hlapci, pomož. delavci v pletilni šoli, konj. hlapci, čevljarji, tesarji, poljski in vinog. delavci in delavke, zidarji, mizarji, pia. moči, opek. delavci, strojniki itd.

Ljubljanske novice.

Ij Spored stolne procesije presv. Rešnjega Telesa. Ob 8. uri slovesna pontifikalna sv. maša. Okrog tritret na devet se prične pomikati procesija, ki se razvrsti po navadni poti. — Razvrstitev, 1. Šola: a) Peta mestna deška šola, b) Tretja m. deška ljudska šola, c) Prva mestna deška ljudska šola, d) trgovska šola, e) priprav. nica z deško vadnico, f) realna, g) nemška gimnazija, h) realna gimnazija, i) prva državna gimnazija. 2. Banderi sv. Nikolaja. 3. Društva: a) Krekova prosveta, b) Krščansko socialna zveza z zastavo, c) Katoliško mladeniško društvo, d) Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov z zastavo, e) zastopstvo Zveze Orlov. 4. Ženske Mar. družbe: a) dekliška Marijina družba iz Lihenturna, b) dekliška Marijina družba iz Kržank, c) kongregacija Mar. Pomočnice, d) kongregacija Kraljice sv. Rožne vena, e) kongregacija Marijinega varstva, f) uršulinska notranja kongregacija, g) kongregacija gosposdičen in gospa pri oo. jezuitih. 5. Banderi Naše ljube Gospe. Ženske svetilke. 6. Banderi presv. Rešnjega Telesa. Slepi vojaki. Moški svetilci. Moške Marijine družbe. Vincencijeva konferenca. 7. Dečki. Mala kongregacija Kraljice angelov. Deklice z neprižganimi svečami. 8. Prvi oddelek vojaštva. 9. Mestni magistrat. Trgovska zbornica. Uradništvo. 10. Oo. franciskani. 11. Duhovščina in Presvetli z Najsvetejšim. 12. Deželni predsednik z vlado. 13. Drugi oddelek vojaštva. — NB. Posamezne župne procesije se ne udeležijo stolne procesije, kakor dosedaj s svojimi banderi. Udeleženci iz drugih župnij naj se uvrste za banderom sv. Nikolaja. Zastopniki naših društev, ki se procesije ne udeležijo korporativno in z zastavo, naj se pridružijo zastavi S. K. S. Z. — Občinstvo se opozarja, da je procesija dejanje bogoslužja, ne pa priklipa, da se pase radovednost. Kdor že mora stati ob cesti, ko se pomika spreved, naj ne moti procesije s sprehoči čez ulico. Kadar gre mimo presv. Rešnjega Telesa, zahteva krščanski takt, da se odkrijemo in poklekemo. — Otroci pred Najsvetejšim gredo pred zadnjim blagoslovom naravnost v cerkev, da ne bo potem zmešnjave. — Društva, ki bi se še udeležila procesije, naj to naznanijo gg. stolnim vikarjem, da se jim odkaže mesto v sprevodu.

Ij Klub občinskih svetnikov S. L. S. se vabi, da se polnoštevilno udeležijo stolne procesije presv. Rešnjega Telesa.

Ij Krekova prosveta se korporativno udeležijo stolne procesije presv. Rešnjega Telesa. Zbirališče za vse odseke je za stolnico, K obilni udeležbi vabi odbor.

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov vabi vse svoje člane, da se na praznik presv. Rešnjega Telesa udeležijo procesije v stolnici skupno pod društveno zastavo. Društvo gre iz Rokodelskega doma ob četrt na devet do glavnega vhoda šenklavske cerkve, kjer se uvrsti v procesijo.

Ij Katoliško mladeniško društvo se udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici. Člani se zbero v četrtek ob 8. uri zjutraj v Rokodelskem domu.

Ij Šentpetersko prosvetno društvo, Orel in ženski telovadni odsek Orlie se udeležijo procesije presv. Rešnjega Telesa pri farni procesiji sv. Petra jutri v četrtek 19. t. m. Zbirališče ob pol šestih zjutraj pri društveni zastavi ob Jegličevem vrtu.

Ij Naznanilo nočnim častilcem presv. Rešnjega Telesa. Na praznik presv. Rešnjega Telesa, to je 19. junija, se skupno udeležimo stolne procesije brez sveč. Zbirališče kakor vsako leto za stolno cerkvično ob 8. uri zjutraj. Zvečer bo pa celonočno češčenje presv. Zakramenta, kakor po navadi. Uljudno se vabite vsi moške in mladeniči, da se procesije, kakor tudi nočnega češčenja v obilnem številu udeležite.

Ij Vidov dan v Ljubljani. Gospodične in diaki, ki so pripravljene sodelovati v

proslavo Vidovega dne pri prodajanju cvetlic na korist invalidom, se vabijo, da pridejo v petek, dne 20. t. m. ob 6. zvečer v magistratno posvetovalnico. Ker je to prva proslava velikega jugoslovanskega praznika, prosimo, da se gospodične in gospe udeležijo tega sestanka v največjem številu. — Hkratu se vabi ves odbor.

Ij Krekova prosveta. — Zveza uradnic in trg. nastavljenk priredi v nedeljo, dne 22. junija izlet v Kamniško Bistrico. Odhod z drž. kol. ob pol 8. uri zjutraj. — Povratek ob 10. uri zvečer. Iskreno vabi vse članice in prijatelje društva, da se polnoštevilno udeležijo krasnega izleta. Za prehrano skrbi vsak sam. Na veselo svidenje v prosti naravi. Odbor.

Ij Železničarski izlet skupine Jugosl. Stokovne Zveze na Rožnik s sv. mašo ob osmih se v nedeljo ne vrši zaradi procesije sv. Rešnjega Telesa, pač pa v nedeljo teden, to je 29. junija.

Ij Pozor! Sestanek slug. V petek, dne 20. junija zvečer ob osmih se vrši sestanek slug v Jugoslovanski tiskarni v knjižnični dvorani, III. nadstropje, desno. Na razgovoru so stanovske zadeve.

Ij Umrl je sin g. Kumelja, Albin, v najbolj cvetoči dobi 18 let. Pogreb bo v četrtek 19. t. m. ob 2. uri popoldne iz Mestnega doma. Blagemu in pridnemu mladeniču večni mir! Žalujočim ostalim naše sožalje!

Ij Brivnice bodo v četrtek na Sv. Rešnjega telesa dan do 12. ure opoldne odprte.

Ij Več pozornosti siromakom. Včeraj dopoldne okrog 11. ure se je vsled utrujenosti in vročine zgrudila na kolodvorski cesti pred hotelom Štrukelj neka delavka, ki je peljala na vozičku pivo. Obstopilo jo je več moških gledalcev, toda nobeden izmed njih se ni zanj zavzel, če bi ne bilo pravzaprav na vrt hotela, kjer se je po njih prizadevanju naposled zavedla, bi bila uboga uslužbenka morda ob življenje. Ker se danes toliko govori in piše o človekoljubju, naj se isto v slučaju sile in potrebe tudi dejansko izvede.

Ij Drago mleko. Prejeli smo: Policija je pretekli petek v listih opozorila občinstvo, naj vsakega, ki zahteva za liter mleka več nego 2 K, naznani, da se tudi v tem oziru napravi red. Vojna prodajalna v Gosposki ulici pa prodaja mleko po 2K 50 v liter pred očmi in z vednostjo obeh policijskih organov, ki sta dodeljena tej prodajalni za vzdrževanje reda. Ker je v tej prodajalni mleko na izkaznice po 1 K, zasluži vojna prodajalna pri vsakem litru mleka, ki ga prodaja brez izkaznice 1 K 50 v! Kako naj to razumemo?

Ij Trdovratne navijaške cen mleka. Nekateri brezvestne ženske so pričele za mleko zahtevati že po 4 K za liter, dasi ravno je cena 2 K itak dovolj visoko določena. Tudi v soboto sta bile dve taki navijaški zasačeni in sta vzbudili splošno pozornost. Kričali sta seveda zaradi tega pa trgu obe, kakor žrjavi. Pri tem se je prva hotela kar od togote zadaviti in ker to ni šlo, je začela griziti prste in si hotela usta z njimi razčehitati. No, ker je pa uvidela, da so vsi ti poizkusi le v zabavo občinstva, jo je osramočena odkurila. Tudi druga je kričala kakor sraka. Le-to je v Ljubljani stanujoča sestra naučila, kako naj stori. »Če ti policaj po 4 K mleka ne bode pustil prodajati, pa vpričo njega zmeči steklenice z mlekom na tla.« Taka je bila instrukcija in bi babnica bila res tako storila, ako bi je ne bili preprečili nakane še pravočasno. Razsajala je pa potem tako, da jo je tržna straža morala odvesti po zasluženo plačilo. Proti vedno naraščajoči draginji bodo morale merodajne oblasti res kaj energičnega ukreniti, ker ljudstvo je ne more več prenašati in bode zahtevalo zopet višje plače in se draginja ne ublaži nikoli iz te nesrečne zagate.

Ij Našli so se deški čevlji in nogavice. Izgubitelj jih dobi pri družini Davoršek na Prulah štev. 17, kamor jih je oddal najditelj.

Ij Odkladanje smeti. Prav umestna in potrebna je bila pred kratkim v tukajšnjih dnevnikih opozoritev, da se smeti ne smejo odkladati na bregovih Ljubljane in ravno tako ne ob hišah in cestah. A kljub temu pripelje mestni pometlač poln voz smeti in odpadkov in brez pomisleka vse odloži na breg Ljubljane, kakor bi bil to določen prostor, kamor je odvažati na cestah nabrane smeti. Ko potem opazovalec mestnega delavca na to opozori, da je na tem mestu odkladanje nesnage strogo prepovedano, se ti ponosno odreže, da mu o tem ni ničesar znanega. Na ta način seveda ne bomo nikoli našega mesta primerno uredili in očedili. Treba pogledati samo na Miklošičevo cesto, kjer je tik sodnijske palače ob dveh hišah nakupičnih cele hribe smeti in drugih odpadkov, in ravno tako po drugih delih mesta. Res neverjetno, da kaj takega trpe v središču mesta, česar bi ne smeli videti v nobeni vasi. V tem oziru je treba energično nastopiti in je stvar policije in mestnega stavbnega urada, da se dotični prostori po celem mestu, če treba na stroške prizade-

tih strank temeljito počedijo. Drugače utegnejo tujci imeti res slabo mnenje o umevanju potrebne snažnosti in čednosti.

Narodno gledališče.

Drama.

Dne 17. junija, torek: Listnica; Neizprosní stražnik. Abon. C 65.

Dne 18. junija, sredo: Za hčer — Amnestija, popoldne dijaška predstava izven abon. Dne 19. junija, četrtek: Listnica; Neizprosní stražnik. Abon. A 65.

Dne 20. junija, petek: Zaprtó.

Dne 21. junija, sobota: Bajka o volku. Abon. B 66.

Dne 22. junija, nedelja: Bajka o volku. Abon. C 66.

Opera.

Dne 17. junija, torek: Zaprtó.

Dne 18. junija, sredo: Madame Favart. Abon. B 2/61.

Dne 19. junija, četrtek: Zongler. Izven abon.

Dne 20. junija, petek: Zaprtó.

Dne 21. junija, sobota: Madame Butterfly. Abon. C 64.

Najnovejše.

KNEZOŠKOF DR. JEGLIČ V ZAGREBU. (Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Zagreb, 17. junija. Danes zjutraj je došel v Zagreb ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je posetil zagrebskega nadškofa dr. Bauerja.

SEJA MINISTRskega SVETA.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad 17. junija. Včeraj dopoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o mednarodnem položaju našega kraljestva. Seja se je nadaljevala danes dopoldne.

VOLILNI RED ZA KONSTITUANTO.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 17. junija. Kakor se čuje, je predložen ministrskemu svetu zakonski načrt o volilnem redu za konstituantno v pres. tres.

RAZKOL MED HRVATSKIMI SOCIJALISTI.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Zagreb, 17. junija. Kakor se čuje, je nastal med socialističnimi krogi popoln razkol med desnico in levico. Mnogi člani desnice so izstopili iz stranke. Te dni se bo vršilo veliko zborovanje desničarjev, na katerem se bodo definitivno dogovorili o novem programu stranke ter izvolili novo vodstvo stranke. Pri volitvah voditelja desnice prideta v poštev poslanca Vitomir Korač in Viljem Bukšeg.

ZA SIROTE SRBSKIH JUNAKOV.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

m Zagreb, 17. junija. Oblastveni odbor za varstvo dece v Zagrebu je sporazumno s Kolom SHS sester sklenil izvesti akcijo, da se Vidov dan čim lepše proslavi. V to svrhu je bil izdan na prebivalstvo poseben proglas. Na dan proslave Vidovega dne se sklicuje svečan zbor, na katerem bodo zbirali prispevke za sirote srbskih junakov.

SOKOLSKI SABOR V NOVEM SADU.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 17. junija. Sestanku jugoslovanskih Sokolov v Novem Sadu bo prisostvovala tudi vlada, ki jo bodo zastopali minister za prosveto Davidović, minister za konstituantno dr. Kramer in minister za javna dela Kapetanović. V imenu vojske se bo udeležil slavnosti njen vrhovni poveljnik, vojvoda Mišić. Istega dne, t. j. na Vidov dan, bo v monastiru Ravanici pri Rumi, kjer je grob carja Lazarja, velika ljudska svečanost, ki se je bo udeležil tudi minister za vojno in mornarico Hadžić.

PROTI REVOLUCIONARNEMU GIBANJU V AMERIKI.

LDU. Lyon, 16. junija. (Brezlično.) Iz Washingtona javljajo: V senatu se je ustanovila posebna komisija za preiskavo revolucionarnega rovanja v Zedinjenih državah. Namen te komisije je izposlovati stroge odredbe anarhistom in nadzorstvo nad vsemi organizacijami, ki so osumljene terorističnih nazorov.

Dr. Volavšek Josip:

Boj proti jetiki.

Jetika, sušica ali tuberkuloza je najbolj razširjena bolezen, ki zahteva na stotisoče žrtv na leto, in sicer največ med mladino in ljudmi v najboljših letih. Vsak sedmi človek umrje vsled tuberkuloze. V razpadli Avstriji je umrlo zadnja leta pred vojsko do 90.000 ljudi na leto na jetiki, bolnih na tuberkulozi pa je bilo letno 1 milijon.

Zadnjih deset let pred vojsko je umrljivost vsled jetike nekoliko padla. Na Nemškem na primer je do leta 1905 največ ljudi umrlo na jetiki, jetika je bila do takrat na prvem mestu umrljivosti. Od leta 1905 pa so z energično profilakso in mo-

dernim zdravljenjem potisnili jetiko na tretje mesto. Tako je v Nemčiji na primer leta 1912 umrlo največ ljudi vsled starosti (namreč 109.194 slučajev, na drugem mestu so bolezní srca in žil (107.403 slučají smrti in šele na tretjem mestu je tuberkuloza, na kateri je umrlo 1. 1912 v Nemčiji 86.976 ljudi.

Vse te uspehe je vojska uničila. V vojski je umrljivost na jetiki zopet narasla do višine, kakor še nikoli, posebno v centralnih državah in v Rusiji vsled nehigieničnih razmer in posebno zaradi slabe in nezadostne hrane.

Statistika tuberkuloze med ujetniki, ki so se vrnili iz Rusije pred razpadom Avstrije, je pokazala, da je 25 odstotkov vseh ujetnikov jetičnih — vsaki četrty se je vrnil bolan na jetiki in vsaki deseti je bil v zadnjem štadiju tuberkuloze (umirajoč), tako da se iz izmenjalne postaje ni mogel več poslati domov, ker bi umrl med potjo. Koliko pa jih je pobrala jetika na Ruskem, tega še ne vemo.

Brezobziren militarizem je zelo pospeševal jetiko. Rusija je na primer od začetka vse tuberkulozne ujetnike pošiljala nazaj kot izmenjalne invalide, a pokojna Avstrija je nad polovico teh invalidov (jetičnih v prvem in drugem štadiju) pridržala v vojaški službi in na stotine teh revežev poslala zopet na fronto.

Profilaksa tuberkuloze.

Pri profilaksi tuberkuloze nas vodi načelo, da je tuberkuloza nalezljiva bolezen in da brez tuberkelbacilov ni mogoča tuberkuloza. Prehlajenje, kateremu se navadno pripisuje vzrok jetike, ne more samo nikdar napraviti jetike, ako dotičnik ni okužen s tuberkelbacili. Pač pa napravi na primer prehlajenje, kakor tudi slaba hrana, nezmerno življenje, nezdravo stanovanje, razne druge bolezni, ki oslabijo telo in povzročijo pripravljenost (dispozicijo) za tuberkulozo, tako da se v tem slučaju jetika lažje in hitreje razvija in da okuženje, katero bi nam v ugodnem slučaju sploh ne škodovalo, sedaj že zadostuje, da tuberkelbacili premagajo naravna telesna protisredstva in se začnejo razvijati in množiti. Razen tega pridobljenega razpoloženja za tuberkulozo je še posebno važna prirojena dispozicija, katera se podeduje, in ta dispozicija je ravno tisto, kar se pri jetiki podeduje, ne pa bolezen sama (izvzemši izredne slučaje). Otroci jetičnih staršev se porodi skoraj vedno zdrav (brez jetike), a ima dispozicijo za to bolezen in potem navadno v obitelji najlepšo priložnost, da se okuži s tuberkelbacili.

Tuberkelbacili so jako trpežni, poginejo šele pri 80 stopinji vročine. Zelo občutljivi so proti solnčnim žarkom. Direktni solnčni žarki jih uničijo v nekaj minutah, ako so bakcili na površju ali pa v tanki plasti pljuvca. Raztresena solnčna svetloba jih uniči v nekaj dneh, v temi pa lahko živijo več tednov, v mrliču celo do 4 mese. Solnce in svetloba so njihovi največji sovražniki. Izven človeškega ali živalskega telesa se ne morejo razvijati in množiti. Ves boj proti jetiki je boj proti tuberkelbacilom in v drugi vrsti proti dispoziciji za tuberkulozo, ker za jetiko je treba okuženja in dispozicije.

Glavna nevarnost je pljuvanje jetičnih na tla in brezobzirno kašljanje z odprtimi usti. Vsak izmeček iz pljuč je nevaren ali pa vsaj sumljiv. Pljuanci na tleh razpadejo, pridejo s prahom v zrak, s čevlji in obleko prinesemo ta prah v stanovanje, in ako dihamo ta okužen zrak, si lahko nalezemo jetiko. Ravno tolika ali pa še večja nevarnost obstoja v tem, da jetični pri govorenju, posebno pri glasnem govorenju in kašljanju trosijo iz ust male, navadno s prostim očesom nevidne mehurčke sline, ki so polni tuberkelbacilov. Ti mehurčki plavajo nekaj časa v zraku, in ako jih vdihamo, se lahko okužimo. Pri navadnem govorenju se razpršijo ti odlomki sline čez pol metra daleč od ust. Zato se je treba pri govorenju z jetičnimi držati nad pol metra daleč od obraza, pri kašljanju pa nad en meter. Seveda en tuberkelbacil še ne napravi jetike, in ako slučajno enkrat vdihamo nekaj tuberkelbacilov, navadno s tem še ne dobimo jetike, ako nismo ravno zelo razpoloženi za infekcijo in niso ti bacili posebno močni (virulentni). Človeško telo ima sredstva, da uniči te bakcile do gotove meje in jih napravi neškodljive. Toda ako dan za dnem ali pa vsaj večkrat vdihamo zadostno množino virulentnih bacilov, jih slednjič telo ne more premagati, bakcili dobijo premoč nad telesom, se naselijo navadno na pljučni konici in se začnejo tam razvijati in množiti. Tako lahko zbolí na jetiki najmočnejši in tudi nedisponirani človek, ako je v stalni dotiki z jetičnimi in ne uporablja sredstev proti okuženju. Vsak dan imamo priložnost videti, kako en član okuži celo obitelj, posebno pa otroke, ki so veliko bolj razpoloženi za jetiko kakor odrasli.

Jetičnik naj pljuva v pljuvalnik ali pljuvalno steklenico. Najbolj higijenični so pljuvalniki z leseno volno napolnjeni (eventuelno z žaganjem ali finim oklajem). Kateri popije pljuvce in se potem sežge. Pljuvalniki z vodo ali z razkuževal-

no tekočino so tudi primerni, treba je le tako pljuvati, da ne padajo kapljice iz pljuvalnika. Najbolj higijenična je pač pljuvalna steklenica, ki se dobi v različnih (diskretnih) oblikah, katera se pa ne more udomačiti vsaj izven doma ali zdravilišča ne, in sicer iz naravnega vzroka, ker nihče ne kaže rad svoje bolezni. Ako ni pljuvalnika na razpolago, samo tedaj naj se pljuje v žepni robec, katerega pa je treba najmanj enkrat na dan menjati in ga potem 24 ur namakati v 20dstotni lizolovi tekočini. Ta robec, v katerega se pljuje, naj bo vedno v istem žepu in žep naj bi bil iz nepremočljive tkanine (Billrothatist). Najprimernejše je, ako se v navadni žep pripne ta nepremočljivi žep, da se ga lahko poljubno odpne, menja in razkuži. Pred vojsko so začeli uvajati posebne papirnate žepne robce, katere se po porabi sežge.

Ne pustite si nikoli v obraz kašljati! Vsak, ki kašlja, naj drži žepni robec pred ustmi ali pa vsaj roko; seveda si je treba potem roke večkrat na dan umiti, na vsak način pa pred jedjo. Ako je le mogoče, naj ima jetični svojo lastno sobo. Ako je to popolnoma nemogoče, tedaj pa na vsak način vsaj lastno posteljo, in to kolikor mogoče daleč od drugih postelj. Ne pustite nikoli drugih oseb z jetičnimi skupaj spati, posebno pa ne otrok! Ako nimate prostornega stanovanja, da bi mogli jetičnega člana izolirati, je najboljšo, da ga oddaste v bolnišnico, zlasti ako močno kašlja in pljuje. Sobo, v kateri leži ali prebiva jetičnik, ali pa vsaj bližjo okolico postelje je treba najmanj enkrat na dan mokro obrišati.

Važno je neprestano razkuževanje pri bolnikovi postelji. Pljuvce je treba sežgati ali jih razkužiti in šele potem vreči v stranišče. Perilo (telesno kakor posteljno) se mora izkupati ali pa pustiti 12 do 24 ur namočeno v 20dstotni lizolovi tekočini. Oprano perilo (ako ni bilo skuhanó) se lahko razkuži tudi z likanjem, ako se ga lika na obe strani in pri visoki temperaturi. Obleka se razkuži najboljšo v vodni sopari ali pa s formalinom, za katerega pa je potreben poseben aparat. Ako obleka ni naravnost s pljuvci zamazana, se jo lahko tudi dobro očisti s krtačo in se jo pusti več časa na solncu, pri čemer pa je treba paziti, da pridejo solčni žarki na vsako stran obleke. Popolnoma zanesljiva pa ni ta metoda razkuževanja.

(Dalje.)

Emisijska banka.

(Dr. Pavel Valfavec.)

(Nadaljevanje.)

Kakor so ustanovili v Avstriji po zmagi nad Napoleonom I. »Avstrijsko Narodno Banko«, ki naj bi z novimi bankovci in drugimi pripomočki uredila takratne denarne in draginjske razmere, tako hoče sedaj Jugoslavija ustanoviti novo emisijsko banko v Belemgradu, ki naj bi uredila napete denarne razmere. Kaj bo banka delala? Bankovce bo delala in izdajala; ne bo pa kovala srebra in zlata. Jugoslovansko ljudstvo pa prav nič več ne zaupa raznim bankovcem, ker jih je preveč; vsled prevelike množine vlada velika »draginja«, mir pa še ni sklenjen, zaupanje do raznih poverjenikov in zastopnikov je zaradi njih nezmožnosti malo; in kako naj se zamenja jo stari bankovci z novimi? Morda v razmerju 300 : 100? Ostalo bi še vedno preveč papirnatega denarja in draginja bi ostala. Nadalje, ali je banka, ki bo gotovo v kakem oziru nujno kapitalistična ustanova, res edini pripomoček, in komu bi vse to koristilo?

V Jugoslaviji sta dve banki, ki imata še vedno pravico, izdajati bankovce ali novčaniice, namreč Avstro-ogrška banka in »Privilegovana Narodna Banka kraljevine Srbije«. Prva ima sedaj svojo zaslovino v Avstro-Ogrski oziroma je urad Avstrije in Ogrske, ki sta obe prezadolženi; izdala je tudi bankovcev kar na milijarde, kakor svoj čas Dunajsko-mestna banka, vsled tega nimajo njeni bankovci v trgovini nobene vrednosti; tudi jih gotovo na desetletja ne bo mogla zamenjati za kovani denar, na kateri se bankovci glase. Druga je pa na vsak način v boljšem položaju, kajti, zaslovbo ima v zmagoviti Srbiji, ki bo gotovo aktivna, če bo hotela, in drugič ni natisnila med vojno nič novih bankovcev, ampak ima v prometu le prejšnje stare bankovce v znesku samo par sto milijonov. Ako bi se ne napravila nova emisijska banka, temveč bi se le Narodna banka razširila po Jugoslaviji, bi bilo po mojem vseeno, ker, ako izda ta ali oni zavod nov papirnati denar mesto starega, so gospodarske posledice iste. Izkušnja uči, da bankovski učinkujejo dobro, ako je razmerna dovolj zlata in srebra; tedaj spravijo bankovci, izdani v zmernih množinah, promet resnično v dober tir; ako se pa izdajo v preveliki množini nastane draginja, oziroma zapadejo bankovci »kurzu« v razmerju z denarjem, ki je na njih napisan. Temu se mora pa Jugoslavija izogniti. V Jugoslaviji vlada »draginja«, to se pravi, v njej je preveč denarnih papirjev, kajti, kakor hitro plačlaš v srebru ali pa zlatu, pa-

da »draginja«; za nobeno blago ni treba dati toliko srebrnih kronskih enot kakor bankovcev. Avstrijska vlada je goljufala ljudstva z izdajanjem brezmejnne množine bankovcev, močnejši so dobro vedeli kakšne bodo posledice, a so s silo nezavedne ljudi oškodovali ter niso hoteli priznati kurza. Posledice so se pokazale tudi v kazenskem pravu. V kazenskem zakoniku je kaznivost v veliko slučajih odvisna od »vrednosti« kakega predmeta; ako bi se določevala vrednost v zlatu, — podlaga avstrijske kronske veljave je po zakonu zlato, — bi marsikdo nikdar ne mogel biti obtožen radi »zločina« ampak le radi prestopka, kar je v praksi velikanskega pomena; ker se pa dejansko — in to še sedaj — v Sloveniji računajo vse cene v papirjih, katerih je treba za vsako blago veliko več kot zlato, postanejo iz malenkostnih prestopkov zločini, ki pridejo mnogokrat celo pred porotnike. To je naravnost gorostasna neumnost. V Jugoslaviji je kurz dovoljen; v Zagrebu je javna od države priznana borza, kjer se določa vsakdanji kurz zlatih in papirnatih kron; torej bi že lahko pričakovali, da bodo vsaj v Jugoslaviji pri določevanju kakovosti in kaznivosti kakega dejanja rabili kot merilo izključno zlate kro- ne, ker te, ne pa bankovci so zakonito me- rilo. Toda to le mimogrede.

V Jugoslaviji se morajo na vsak na- čin denarna sredstva omejiti na prav majh- no, ravno potrebam navadnega prometa odgovarjajočo količino, to je glavno; potem šele bo izginila »draginja«. Ako bi pa ne storili nič drugega nego ustanovili banko, ki bi natiskovala nove bankovce, kateri bi se od dosedanjih ne razločevali v dru- gem, nego v imenu ter bi morda le zame- njavali po kurzu recimo 100 : 300, tedaj bi

to Jugoslaviji nič ne koristilo; le škodovalo bi ji, kajti potem bi namesto 6 milijard kronskih bili še vedno 2 milijardi dinarskih bankovcev in poleg tega stari dinarski ban- kovci srbske Narodne banke; tolika koli- čina bi bila za Jugoslavijo kot pretežno poljedelsko in gozdarsko in le v malem de- lu Slovenije tovarniško državo prevelika, ako pomislimo, da še celo Avstro-Ogrska ni imela nikoli toliko bankovcev v prome- tu; imela je pa veleindustrijsko Češko, Mo- ravsko in Nižnje Avstrijsko za seboj; takih dežel Jugoslavija nima, vsled tega ne po- trebuje toliko denarnih sredstev kot biv- ša Avstrija. (Dalje prih.)



Procesije sv. Rešnjega Telesa stolne cerkve se udeležijo zastopstvo Orlovski Zveze jutri na praznik sv. Rešnjega Telesa. Zbirališče točno ob trideset na devet pred Jugoslovansko bukvarno. Prosimo za polnoštevilno udeležbo. Obлека civilna. Na zdar! Predsedstvo.

Iz seje predsedstva Orlovski Zveze. Seje se vrše redno vsak ponedeljek ob 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni v III. nadstropju. Zadnja seja, pr. ponedeljek je obsegala poročila: a) glasbenega odse- ka; glede orlovskih godb, glede koračnice in klicev za trobentače, sekirice bo raz- pečaval gospodarski odsek, pripravlja se tečaj za kapelnika tamburaških zborov; b) naraščajkega odseka, ki je poročal o

enketi pri višjem šolskem svetu, na pod- lagi katere se je sklenilo gojiti še nadalje ljudskošolski naraščaj; c) vadijskega zbora glede tehničnega dela; d) organiza- toričnega odseka glede dejanskih napadov na Orle od strani članov nasprotnih orga- nizacij, glede uporabe šolskih telovadnic in glede okrožnih prireditvev. — Obravna- vala so se poleg tega še druga važnejša vprašanja orlovske organizacije, določila se je vsebina naznanila št. 3. Predsedstve- ne posle vodi do prihodnjega običnega zbora I. podpredsednik br. Jože Pirc. Pri- hodnja seja p. ponedeljek, dne 23. junija ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu je poro- čilo uredniškega odseka in odseka za pre- ureditev kroja, nadalje poročilo o delo- vanju češke orlovske organizacije. O delu orlovske organizacije hočemo redno poro- čati na tem mestu naši slov. javnosti.

Prosveta.

pr »Jugoslavenska Njiva« br. 24. upravo je izšla sa ovim sadržajem: Dr. Nikola Andrić: Jedan narod treba i jednu književnost. — Zdenko Vernić: O kritič- koj spoznaji. — Dr. Ljudevit Prohaska: Po- sjeđovna reforma (Nastavak). — Ljubo Ba- bić: Reforma obrtne i umetničke škole. — Bogumil Toni: Jedan jubilej. — E. M.: Naša prehrambena politika. — Iz Društva Hrvatskih Književnika. — Knjige Jugosla- venske Akademije. (Dr. D. P.) — Knjige Matice Hrvatske (-h-). — Vladimir Jan- ković: Demokratski zapisi. — »Jugosla- venska Njiva« izlazi svake nedjelje i stoji na godinu 60 K, pojedini broj K 150, a naručuje se kod uprave Marovska ulica br. 24.

Gospodarske novice.

g Prepoved porabljanja zelenega žita. Minister za prehrano dr. Korošec je izdal naslednjo naredbo o prepovedi porabljan- ja zelenega (še nezrelega) žita: pšenice, rži, ječmena in ovsa: § 1. Od dneva izda- nja te naredbe, pa do časa žetve se pre- poveduje vsako porabljanje posejanega žita: pšenice, rži, ječmena in ovsa, osobito košnja žita, sečnja ter porabljanje za pašo živine. Od te prepovedi so izvzeti primeri, kadar je vsled elementarnih ujmov, po- zebe, mraza in podobnega onemogočeno, da bo žito dozorelo. V teh primerih more politično oblastvo prve stopnje dovoliti, da se žito še pred žetvijo porablja. — § 2. Prestopke predpisov v § 1 te naredbe bo- do kaznovala politična oblastva prve stop- nje (mestni magistrati, okrajna glavarstva) z zaporom do 6 tednov in z globo do 20 tisoč kron. — § 3. Prepoveduje se pride- lek žetve vnaprej kupiti ali prodajati. Po- godbe, ki bi se zoper to prepoved skle- nile, se smatrajo, da pravno ne obstoje; razen tega bodo pogodbeniki kaznovani v smislu § 2. te naredbe. — § 4. Ta naredba dobi moč z dnem razglasitve v uradnih listih. — Belgrad, dne 5. junija 1919. št. 10.202. Podpredsednik ministrskega sveta, minister za prehrano in obnovo dežel: Dr. Korošec s. r.

Poslano.

Važno za salonski orkester.

Radi subskripcije za novo izdanje skladb za orkester od komponista Ant. Jakla, naj se p. n. zainteresirane blagovolijo obrniti na trgovino z muzikalijami Kleinmayer & Bamberg v Ljubljani.

Pri bolečinah v obrazu vsled pre- blajanja, ranitve itd. se vzame Fellerjev bolečine tolažilec „Elsa-fluid“. 6 dvojn- atih ali 2 specialni steklenici pošlje za 24 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 134, Hrvatsko. V daleč preko 100.000 zahvalnih pismih se priporoča, istotako Fellerjeve odvajalne „Elsa- kroglice“. Omot in poštnina se raču- na posebej in najceneje. Kdor naroči več ob enem, mnogo prihrani. (ev)

Pisarniški uslužbenec išče službo pod št. 3639 pri upravi lista.

Izurnjeno strojeopisko in stenografino begunko išče nujno „Pisarna za zase- deno ozemlje v Ljubljani“, Pražakova ulica 3.

Naprodaj so travniki za južnim ko- v Ljubljani s površino 4 ha, 49 a, 11 m²; zadnja cena 5 K za m². Pojasnila daje pisarna dr. Ivo Benkovič, odvetnika v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6.

Proda se lepa, nova športna obleka za gospoda po nizki ceni pri Alojziju Lombar, civ. in voj. krojač, Sp. Šiška, Celovška cesta 95.

Iščem v najem hišico z vrtom ali ljiščem ob progi v 2urni razdalji od Trebnjega, St. Janža. Straže ali Metli- ke za daljšo dobo. Pismene ponudbe na upravnistvo Slovenca pod št. 3651.

Išče se blagajničarka, ki je ob enem veščica v me- šani stroki in ne pod 25 let stara. — Tozadevne ponudbe naj se vpošljejo na trdiko JOŽEF ELSNER, LITJA.

i vagon odpadkov od žage za kur- vo in vmes tudi veliko za drugo uporabo, se odda. Postaja Tržič. Cena po dogovo- ru. IVAN DOVŽAN, lesna trgovina, Tržič št. 53, Gorenjsko.

Voz brek, lahek, za enega ali dva človeka, konja, nov, i voz na pe- resu, močan, se ceno prodasta. Senica Jos., Domžale.

Restavracija v Prešernovi ulici št. 9 se priporoča v Ljubljano potujočemu občinstvu. 3407

Gumi za kolesa in cepljenje trte, se pristno blago, kupuje v vsaki množini Stjepan Jušić, Zagreb, Petrinjska ulica 22. Osebe ponudbe Sv. Petra cesta 2 pri hišniku.

Popravila žepnih ur in zlatnine sprejme: F. CUDEN SIN — 3246 nasproti glavne pošte v Ljubljani.

Drva, meterska, žagana in cepljena se dobijo v Kolodvorski ulici št. 31.

Tropinje za krmo živini izborne za med rezni- nico konjem ima naprodaj po 40 vin. kg Sever & Komp., Ljubljana. Vzorce pošljemo na zahtevo zastoj. Istotam se dobi tudi oves.

Kdo razpolaga s 3648

skioptikonom, urejenim za potovanje. Aparat mora imeti brezhiben kondensator in objek- tiv. Ponudbe na: Pretlatkohein: od- dolek pri Poverjenstvu za soc. skrb v Ljubljani.

Izdaja konzorcij »Slovenca«

Izjava.

3646

Podpisani Stefan Gorjanc, vlako- vodja juž. žel., Jug Ludvik, nadspre- vodnik juž. žel., in Fran Dolinšek, spre- vodnik juž. žel., smo govorili, da gre po ljubljanskih gostilnah govorica, da je voditelj aprovizacije juž. železnice g. nadrevident Fran Planinšek prodal- jal sladkor iz aprovizacije po K 20— kg. Izjavljamo, da nimamo niti naj- manjšega povišanja cene g. Planinšku kako nepravilnost glede njegovega po- slovanja z aprovizacijskim sladkorjem in da smo bili v tako govorjenje zape- ljani po brezvestnem človeku.

V Ljubljani, dne 13. junija 1919.
Stefan Gorjanc, Ludvik Jug, Fran Dolinšek.

Koncertni glasovir

Marschall, brezhibno ohranjen, pali- sander z vložkami iz medu in bisernice, izborn v glasu, je na prodaj. Ponudbe na upravnistvo pod »Marschall št. 3641«.

Sprejmeta se dva 3645

čevljarska pomočnika

kot prirezovalca, in več šteparic, katere vzamejo delo tudi lahko na dom. Pismene ponudbe se prosi pod št. 100, pošto ležeče, Ljubljana.

Pianino

dobro ohranjen, se proda. Poizve se v upravi Slovenca pod št. 3688.

Vino in slivovko

imam večjo množino naprodaj. Dal bi poceni, ker ne morem z blagom čez mejo v Nemšo Avstrijo. IVAN SAMEC, veleposestnik, Spilje, Stajersko. 3635

Sprejme se več provizijskih potnikov

dobro vpeljanih v mestu in na deželi za razpečevanje

krema za čevlje.

Ponudbe pod »Krema« se prosijo na Anončno ekspedicijsko, Al. Matelič, Ljubljana. 3636

Kuharica išče službo kot samostojna. Imela bi pri sebi 2 in pol leti starega otroka. Šla bi najraje na deželo in sicer za bolj nizko ceno, kakor sicer. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 3613. —

Okrog 100 m² suhega dobro ohranjenega

rezanega lesa

se proda v Kranjski Gori. Kje, pove upravnistvo Slovenca pod št. 3618. — — — Cene po dogovoru. — — —

Trgovski pomočnik

železninske stroke se sprejme takoj pri trdki 3563

SCHNEIDER & VEROVŠEK, trgovina železnine v Ljubljani.

Naročanje „Slovenca“!

Gospodarska pisarna

DR. IVAN ČERNE

Ljubljana,

Miklošičeva cesta št. 6.

Bančna komisija, trg. infor- macije, realitete, posojila, nasveti in posredovanja v vseh gospodarskih zadevah.

8-1/2, 1, 3-5. Tel. 37.

Iščemo za našo tovarno v Medvedah treznega, spretnega, oženjenega

ključavničarja

za takojšen vstop pri prostem stano- vanju in kurjavi. Ponudbe je nasloviti na »Papirnico Gorjanc, pošta: Med- vode, Gorenjsko.«

3645

Dražba lova.

Podpisano oskrbnistvo odda lov na divje koze, srne, divje peteline itd. na svojem okoli tisoč oralo obsega- jočem, skupaj se držimo lovišču v občinah Dobovec, Podkraj in Sv. Križ v sodnem okraju Radeče, dražbenim potom na tri leta v najem.

Dražba se vrši v ponedeljek dne 23. junija 1919 ob 9. uri dopoldne v hotelu Gmeiner v Radečah pri Zida- nem mostu.

Graščinsko oskrbnistvo Boštanj pri Sevnici. 3575

III PREPRODAJALCIII

Kremo za čevlje, vasilino za čevlje, cigaretni papir, ciga- retne tulčice, pisemski papir v mapah, fino toaletno milo in drugo blago dobite pri

MAHLER & OPLATKA, agenturni i komisioni posao, Zagreb, Jelačićev trg 28 poleg Narodne kavane.

3619

Mizarje za modele

išče za takoj I. kranjska tvornica že- ljezne i bravarne robe v Kamniku.

3619

Proda se

gnoj, dalje tudi več voz, lovski voz (brek), zapravljenec in ena elegantna kočija. Proda se tudi tri leta star konj, izvrsten, angleške pasme. Poizve se: Rožna ulica 15. 3624

CUNJE

vsakovrstne, kakor krojaške odrezke kupuje: Povše, Kranj 119.

3619

St. 51. Britev

z jako fi- nim rezi- lom, že brušena kar za ra- bo. Cene K 0-25, K 9—, K 13-50. — Zahtevajte veliki cenik z več nego 1000 slikami, brezplačno. — E. LUNA, Maribor št. 75, —

3619

Državno zdravilišče za bolne na pljučih

Topoljšica pri Sošanju

Pričetek sezije 15. junija t. l.

Prošnje za sprejem v zdravilišče se pošiljajo »Kuratoriju za upravo zdravilišča Topoljšice«, ki ima svoj sedež v Ljubljani (poverjenistvo za socialno skrbstvo). Podrobna pojasnila daje »Upraviteljstvo zdravilišča v Topoljšici«. Več glej v dnevnikih.

3605

Javna dražba trpežnega pohištva

se bo vršila

v skladenju »Balkan« dne 20. t. m. ob 9. uri dopoldne.

3605

Državno zdravilišče za bolne na pljučih

Topoljšica pri Sošanju

Pričetek sezije 15. junija t. l.

Prošnje za sprejem v zdravilišče se pošiljajo »Kuratoriju za upravo zdravilišča Topoljšice«, ki ima svoj sedež v Ljubljani (poverjenistvo za socialno skrbstvo). Podrobna pojasnila daje »Upraviteljstvo zdravilišča v Topoljšici«. Več glej v dnevnikih.

3605

Državno zdravilišče za bolne na pljučih

Topoljšica pri Sošanju

Pričetek sezije 15. junija t. l.

Prošnje za sprejem v zdravilišče se pošiljajo »Kuratoriju za upravo zdravilišča Topoljšice«, ki ima svoj sedež v Ljubljani (poverjenistvo za socialno skrbstvo). Podrobna pojasnila daje »Upraviteljstvo zdravilišča v Topoljšici«. Več glej v dnevnikih.

3605



OTVORITEV.

Naznanjam cenjenemu občin- stvu, da bom

v četrtek dne 19. t. m. zopet otvoril

staro znano pri „Ribničanu“

na Selu.

Za izbornu pijačo in vsako- vrsten prigrizek, kakor tudi točno postrežbo po zmernih cenah je kar najboljšje pre- skrbnjeno. — Za mnogobrojni obisk se priporoča

Lojze Oražem, gostilničar.

Metle

z držajem, kriče za ribanje iz sirka, po- stavljen v Velike Go- rico, nudi za trgouce

Prva hrvatska tvornica metala i četaka, Velika Gorica.

Razpis službe dveh pomožnih uradnikov.

Pri državni žrebčarni na Selu se razpisujeta dve mesti pomožnih uradnikov z dnevščino 3 K 20 vin. in letno draginjsko doklado 1212 K ter 100% poviška k draginjski dokladi.

Prošnje je vlagati na državno žrebčarno na Selu in sicer do 25. junija 1919.

— Invalidi imajo v smislu naredbe deželne vlade prednost.

Državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani.

3552

Naznanilo. Slavnemu občinstvu vjudno naznanjava, da sva

otvorila dne 16. junija 1919 na novo preurejeno

restavracijo „ZLATOROG“ v Gosposki ulici 2 v Ljubljani.

P. n. občinstvu zagotavljava, da bo vsak čas postreženo z izborno do- mačo kuhinjo, z gorkimi in mrzlimi jedili, s pristnimi vini ter vsak dan s svežim pivom. — Za obilen obisk se najtopleje priporoča udana

Ivan in Nežika Kočever.

3552

MLEKARSKA ZVEZA

prodaja v svojih lastnih pro- storih sveže pasterizirano

MLEKO

po izdatno znižani ceni.

Nadalje prodaja na trgu sveže mlečne izdelke, kakor: la. čajno ma- slo, skuto, smetano in trapistovski sir po zmernih dnevnih cenah.

3552

Javna dražba trpežnega pohištva

se bo vršila

v skladenju »Balkan« dne 20. t. m. ob 9. uri dopoldne.

3605

Državno zdravilišče za bolne na pljučih

Topoljšica pri Sošanju

Pričetek sezije 15. junija t. l.

Prošnje za sprejem v zdravilišče se pošiljajo »Kuratoriju za upravo zdravilišča Topoljšice«, ki ima svoj sedež v Ljubljani (poverjenistvo za socialno skrbstvo). Podrobna pojasnila daje »Upraviteljstvo zdravilišča v Topoljšici«. Več glej v dnevnikih.

3605

Državno zdravilišče za bolne na pljučih

Topoljšica pri Sošanju

Pričetek sezije 15. junija t. l.

Prošnje za sprejem v zdravilišče se pošiljajo »Kuratoriju za upravo zdravilišča Topoljšice«, ki ima svoj sedež v Ljubljani (poverjenistvo za socialno skrbstvo). Podrobna pojasnila daje »Upraviteljstvo zdravilišča v Topoljšici«. Več glej v dnevnikih.

3605

Državno zdravilišče za bolne na pljučih

Topoljšica pri Sošanju

Pričetek sezije 15. junija t. l.

Prošnje za sprejem v zdravilišče se pošiljajo »Kuratoriju za upravo zdravilišča Topoljšice«, ki ima svoj sedež v Ljubljani (poverjenistvo za socialno skrbstvo). Podrobna pojasnila daje »Upraviteljstvo zdravilišča v Topoljšici«. Več glej v dnevnikih.

3605

Odgovorni urednik Mihael Moškerc v Ljubljani

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.